Polsko-Ukraińskie Studia Interdyscyplinarne
2023, nr 1 (8), ss. 73–74
https://czasopisma.marszalek.com.pl/en/10-15804/pom
DOI: 10.15804/PPUSI.2023.01.07

Michał Romańczuk
Uniwersytet Szczeciński
https://orcid.org/0000-0003-1160-4208
michal.romanczuk@usz.edu.pl

RECENZJA

Leksykon Bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego, Red. Jarosław Piątek, Renata Podgórzańska, Dorota Kowalewska, Robert Bartłomiejski, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2022, Ss. 525

Bezpieczeństwo, z łaciny *sine cura* (*securitas*), to stan pozbawiony trosk, zmartwień, niepokoju czy zmian. Bezpieczeństwo jest pierwotną, egzystencjalną potrzebą jednostek, grup społecznych i państw. Najprościej rzecz ujmując bezpieczeństwo to stan, w którym nie ma zagrożeń. Jest to stan pewności, spokoju, zabezpieczenia. Bezpieczeństwo jest zazwyczaj umieszczane na priorytetowym miejscu na liście wartości pożądanych i chronionych. Kwestia uzyskania i utrzymania optymalnego w danych warunkach stanu bezpieczeństwa stanowi jeden z zasadniczych celów ludzkiego działania. Pojęcie bezpieczeństwa występuje w wielu ujęciach i definiowane jest na wiele sposobów. Problematyka ta ma złożony charakter, zarówno na gruncie analizy stosunków międzynarodowych, jak i innych sferach życia człowieka. Bezpieczeństwo jest także pojęciem interdyscyplinarnym. Stanowi przedmiot zainteresowania wielu nauk: prawa, ekonomi, socjologii, politologii, nauki o stosunkach międzynarodowych. Bezpieczeństwo jest pojęciem o bardzo szerokim zakresie, co jednocześnie powoduje, iż jest to pojęcie niejednoznaczne. Bezpieczeństwo rozumie się nie tylko jako stan, ale również jako proces, w którym stan bezpieczeństwa i jego organizacja podlegają dynamicznym zmianom, odpowiadającym naturalnym zmianom uwarunkowań bezpieczeństwa. Nie istnieje więc trwałe, czy też raz ustanowione bezpieczeństwo. Bezpieczeństwo jako proces jest ciągłą działalnością jednostek, społeczności lokalnych, państw, czy też organizacji międzynarodowych, dążącą do uzyskania pożądanego stanu. Bezpieczeństwo to także jedna z naczelnych potrzeb i wartości człowieka. Kategoria bezpieczeństwa jest ciagle rozwijana, szczególnie w zakresie przedmiotowym.

W ostatnim czasie na polskim rynku wydawniczym pojawiła się warta odnotowania publikacja poświęcona zagadnieniom związanym z bezpieczeństwem. *Leksykon bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego* pod redakcją Jarosława Piątka, Renaty Podgórzańskiej, Doroty Kowalewskiej oraz Roberta Bartłomiejskiego w sposób całościowy odnosi się do problematyki kształtowania się bezpieczeństwa na Pomorzu Zachodnim. To co wyróżnia tę pozycję na tle innych, poświęconych zagadnieniom związanych z bezpieczeństwem, to przedstawienie tego tematu nie w skali całego państwa, a w odniesieniu do konkretnego regionu. W publikacji podjęto próbę połączenia rezultatów badań przeprowadzonych przez reprezentantów wielu dziedzin nauki.

Publikacja jest rezultatem współpracy pracowników naukowych Uniwersytetu Szczecińskiego, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Urzędu Miasta Szczecin, a także Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Trudu zredagowania książki podjęli się dr hab. prof. US Jarosław Piątek, dr hab. prof. US Renata Podgórzńska, dr Dorota Kowalewska oraz Robert Bartłomiejski. *Leksykon* został podzielony na 25 rozdziałów. Zasadniczą część *Leksykonu* stanowią ułożone w porządku alfabetycznym hasła odnoszące się do różnych, zdefiniowanych aspektów bezpieczeństwa (bezpieczeństwo ekologiczne, bezpieczeństwo energetyczne, bezpieczeństwo imprez masowych, bezpieczeństwo kulturowe, bezpieczeństwo lotnicze, bezpieczeństwo mniejszości narodowych i etycznych, bezpieczeństwo morskie, bezpieczeństwo społeczności lokalnych, bezpieczeństwo transgraniczne, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, bezpieczeństwo wodne, bezpieczeństwo zdrowotne, bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczeństwo żywności). W publikacji przedstawiono także różnorakie zagadnienia związane z zagrożeniami występującymi na Pomorzu Zachodnim (dostęp do broni i amunicji i obrót nią, formacje wojskowe stacjonujące na Pomorzu Zachodnim, migracje, chroni ludności o obrona cywilna, organizacje pozarządowe a bezpieczeństwo, organizacja systemu zarządzania kryzysowego w województwie zachodniopomorskim, Państwowa Straż Pożarna w systemie bezpieczeństwa, procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia atakami terrorystycznymi, rządowa administracja zespolona i niezespolona w województwie zachodniopomorskim, rozpoznanie zagrożeń rozumiane jako monitorowanie zagrożeń i powiadamianie o nich ludności cywilnej na przykładzie Gminy Miasta Szczecin, wpływ alkoholizmu na bezpieczeństwo i porządek publiczny, zagrożenia niemilitarne regionu). Dzięki takiej konstrukcji możliwe stało się ukazanie różnorodności zagadnień dotyczących bezpieczeństwa i w ujęciu prognostycznym i z punktu widzenia praktyki.

Publikacja jest napisana językiem przystępnym dla Czytelnika, a narracja wskazuje na zaangażowanie Autorów w omawiane zagadnienia oraz dobrą znajomość omawianej tematyki. Zebrany materiał badawczy i sposób jego pogłębionej analizy z pewnością skłoni odbiorców do poszerzonej dyskusji. Książka ta z powodu swoich walorów naukowych, ciekawej tematyki, rzetelnych podstaw merytorycznych i obszernego spisu bibliograficznego, może służyć nauczycielom akademickim i studentom.